

SŁOWACJA (REPUBLIKA SŁOWACKA)**Informacja o sytuacji gospodarczej i stosunkach gospodarczych z Polską**

INFORMACJE OGÓLNE		
Powierzchnia	49 035 km ²	
Ludność	5 457 873	
Głowa państwa	prezydent Zuzana Čaputová	od 15 czerwca 2019
Premier	Eduard Heger	od 1 kwietnia 2021
Minister Gospodarki	Karel Hirman	od 13 września 2022
Minister Spraw Zagranicznych i Europejskich	Rastislav Káčer	od 13 września 2022
Ambasador Słowacji w Polsce	Andrej Droba	od 26 lutego 2020
Ambasador RP w Rep. Słowackiej	Krzysztof Strzałka	od 20 sierpnia 2018
Najbliższe wybory parlamentarne	wiosna 2024	
Przynależność do Unii Europejskiej	od 1 maja 2004	
Przynależność do strefy euro	od 1 stycznia 2009	

Słowacja jest republiką demokratyczną o systemie rządów parlamentarno–gabinetowych (powstała 1 stycznia 1993 r.). Obecnie obowiązuje konstytucja uchwalona w dniu 1 września 1992 r. Na czele państwa stoi prezydent, który od 1999 r. jest wybierany w wyborach powszechnych na pięcioletnią kadencję. Władzę wykonawczą obok prezydenta sprawuje premier. Stoi on na czele rządu posiadającego poparcie większości jednoizbowego parlamentu – 150-osobowej Rady Narodowej Republiki Słowackiej. Zarówno rząd, jak i prezydent w drodze referendum mogą zostać odwołani przez społeczeństwo.

Partie polityczne w parlamencie obecnej kadencji (na podstawie wyborów parlamentarnych z 29 lutego 2020 r.): Zwykli Ludzie i Niezależne Osobistości (OĽaNO) – 53 posłów, Kierunek – Socjaldemokracja (SMER-SD) – 38 posłów, Ludowa Partia Nasza Słowacja (ĽS Naše Slovensko) – 17 posłów, Jesteśmy Rodziną (Sme rodina) – 17 posłów, Wolność i Solidarność (SaS) – 13 posłów, Za ludzi (Za ľudí) – 12 posłów.

Słowacja jest państwem członkowskim WTO (1995), OECD (2000), Grupy Wyszehradzkiej (1991).

Rankingi gospodarcze	Słowacja (rok poprzedni)	Polska
<i>Ernst&Young - Attractiveness Europe Survey 2021</i> (atrakcyjność inwestycyjna)	bd. (19.)	6.
<i>WIPO Global Innovation Index 2021</i> (innowacyjność gospodarki)	37. (39.)	40.
<i>World Economic Forum – The Global Competitiveness Report 2019</i> (konkurencyjność gospodarki)	42. (41.)	37.

PODSTAWOWE WSKAŹNIKI MAKROEKONOMICZNE

Wskaźniki/Rok	2018	2019	2020	2021	2022	2023
PKB (mld EUR, ceny bieżące)	89,4	94,0	92,1	97,1	-	-
PKB per capita (tys. EUR, ceny bież.)	16,4	17,3	16,9	17,8	-	-
PKB (wzrost w %)	3,8	2,6	-5,4	3,0	1,9	2,7
Deficyt/nadwyżka budżetowa (% PKB)	-1,0	-1,3	-6,2	-6,5	-4,1	-
Dług publiczny (% PKB)	49,6	48,2	60,6	59,5	59,0	-
Inflacja (HICP w %)	2,5	2,8	2,0	2,8	10,5	8,2
Bezrobocie (%)	6,5	5,8	6,7	7,4	6,6	-
Eksport (mld EUR)	79,1	80,0	75,7	-	-	-
Import (mld EUR)	78,7	80,4	73,8	-	-	-
Bezpośrednie inwestycje zagraniczne na Słowacji (mln USD)	1 675	2 449	-1 930 /63	-	-	-
/skumulowane/			992/			
Inwestycje bezpośrednie Słowacji za granicą (mln USD)	322	153	233 /5 343/	-	-	-
/skumulowane/						

Źródła: Eurostat, Summer 2022 European Economic Forecast, UNCTAD (World Investment Report 2021)

Gospodarka Słowacji

Otwarta na świat gospodarka słowacka napędzana jest głównie przez eksport samochodów i elektroniki. Od kilku lat jest jednym z regionalnych liderów BIZ, atrakcyjnym ze względu na stosunkowo tanią, ale wykwalifikowaną siłę roboczą oraz korzystne położenie geograficzne w sercu Europy Środkowej. Eksport i inwestycje właśnie były kluczowymi czynnikami dynamicznego wzrostu Słowacji w ostatnich latach. Skład słowackiego PKB: usługi (61%), przemysł (35%), rolnictwo (4%).

Pandemia koronawirusa miała znaczący wpływ na spadek w 2020 roku PKB o 5,4% w stosunku do 2019 roku, ale już w 2021 roku odnotowano wzrost słowackiego PKB na poziomie 3% r/r. W I kwartale 2022 r. wzrost wyniósł 3% r/r, a w II kwartale 1,7% r/r. Komisja Europejska prognozuje, że w latach 2022-2023 roku nastąpi wzrost słowackiego PKB na poziomie odpowiednio 1,9% i 2,7%.

Aktualne ratingi największych agencji:

	Fitch Ratings	Standard&Poor's	Moody's
rating	A	A+	A2
perspektywa	stabilna	negatywna	negatywna
zalecany do inwestycji	tak	tak	tak
ostatnia zmiana	29 października 2021 ↑	20 maja 2022 ↓	5 sierpnia 2022 ↓

Handel zagraniczny Słowacji

Handel zagraniczny, a szczególnie eksport, ma podstawowe znaczenie dla gospodarki Słowacji. Wg danych słowackiego centralnego urzędu statystycznego w 2021 roku słowackie obroty handlowe ze światem wyniosły 174,6 mld EUR. Słowacki eksport wyniósł 88,2 mld EUR (+16,2% r/r), import 86,4 mld EUR (+19,1% r/r), a dodatnie dla Słowacji saldo 1,8 mld EUR.

Najważniejsi partnerzy w słowackim eksporcie, to: 1. Niemcy (23%), 2. Czechy (10%), 3. Polska (8%), 4. Francja (7%) i 5. Węgry (6%), a w imporcie: 1. Niemcy (28%), 2. Czechy (15%), 3. Chiny (10%), 4. Polska (9%) oraz Wietnam (8%).

Geograficzne kierunki słowackiego eksportu, to: Europa 88%, Azja 6%, Ameryka 5%, Afryka 1%, Australia 0%, a importu: Europa 75%, Azja 21%, Ameryka 2%, Afryka 1%, Australia 0%.

Największymi pozycjami słowackiego eksportu są samochody i produkty elektroniczne. Udział samochodów produkowanych na Słowacji (w fabrykach Volkswagena, KIA Motors, PSA Peugeot Citroën oraz Jaguar Land Rover) w słowackim eksporcie wynosi 20%. Udział zaś przemysłu samochodowego w słowackiej produkcji przemysłowej wynosi 45%. Drugą pozycję w słowackim eksporcie zajmują produkty elektroniczne (głównie monitory LCD, projektory i telewizory), których największymi producentami na Słowacji są zakłady Samsunga.

Inwestycje zagraniczne

Wg danych Narodowego Banku Słowacji (NBS) w 2020 roku nastąpił odpływ bezpośrednich inwestycji zagranicznych (BIZ) ze Słowacji, który wyniósł -1 690,2 mln EUR (w tym 1 284,2 mln EUR inwestycji w udziałach własnościowych i reinwestowanym zysku oraz -2 974,4 mln EUR w pozostałym kapitale). Skumulowana wartość BIZ na Słowacji na koniec 2020 r. wyniosła 52 348,3 mln EUR (w tym 47 891,1 mln EUR inwestycji w udziałach własnościowych i reinwestowanym zysku oraz 4 457,1 mln EUR w pozostałym kapitale). Inwestycje z Polski wyniosły łącznie 498,9 mln EUR, co plasuje nasz kraj na 15. miejscu według wartości BIZ ulokowanych na Słowacji.

Z kolei słowackie BIZ za granicą wyniosły w 2020 roku 205,8 mln EUR (181,9 mln EUR w udziałach własnościowych i reinwestowanym zysku oraz 23,9 mln EUR w pozostałym kapitale). Skumulowana wartość słowackich BIZ za granicą na koniec 2020 r. wyniosła 4 269,3 mln EUR (3 444,9 mln EUR w udziałach własnościowych i reinwestowanym zysku oraz 824,4 mln EUR w pozostałym kapitale). Wartość słowackich BIZ w Polsce osiągnęła 345,2 mln EUR, co daje Polsce 2. miejsce (za Czechami, a przed Wielką Brytanią) wśród państw, do których napłynęły słowackie inwestycje.

Ramy prawno-traktatowe polsko-słowackiej współpracy gospodarczej

Polsko-słowackie stosunki gospodarcze regulują postanowienia dorobku prawnego Unii Europejskiej na podstawie podpisanego 16 kwietnia 2003 roku w Atenach i obowiązującego od 1 maja 2004 roku Traktatu dotyczącego przystąpienia Polski i dziewięciu innych krajów do Unii Europejskiej (Dz.U. 2004 nr 90 poz. 864).

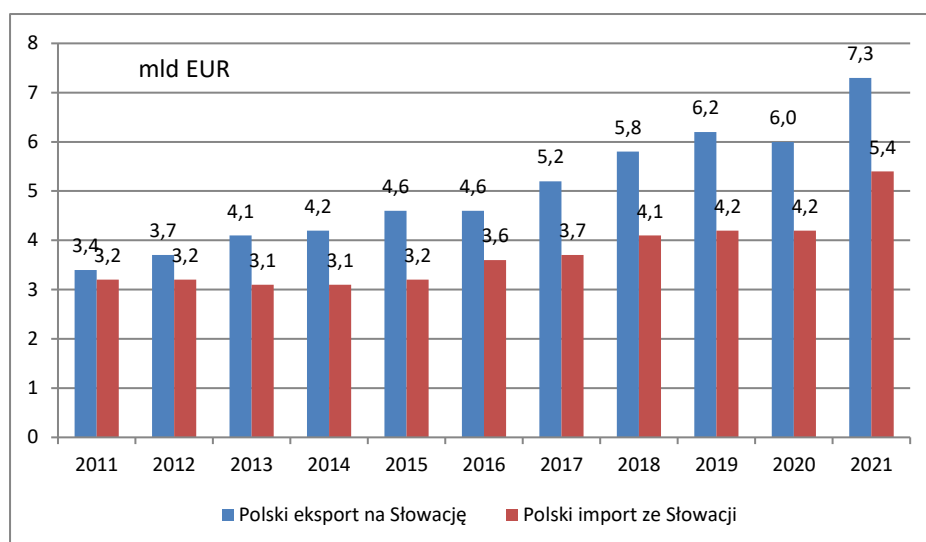
Kwestie podatkowe reguluje Umowa między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Słowacką w sprawie unikania podwójnego opodatkowania w zakresie podatków i majątku z 18.08.1994 r.

Polsko-słowacka współpraca handlowa

Wg danych GUS polsko-słowackie obroty handlowe w 2021 roku wyniosły 12 619,0 mln EUR, co oznacza wzrost o 23% w stosunku do roku 2020. Polski eksport wyniósł 7 255,8 mln EUR (+21% r/r), import 5 363,2 mln EUR (+27% r/r), a dodatkowo dla Polski saldo 1 892,6 mln EUR.

Polski eksport na Słowację stanowił 2,5% globalnego polskiego eksportu, import ze Słowacji 1,9% globalnego importu, a łączne obroty PL-SK 2,2% polskich obrotów handlowych z zagranicą.

W 2021 roku Słowacja była dla Polski 10. partnerem w eksporcie (po DE, CZ, FR, GB, IT, NL, RU, SE, US). Najważniejsze grupy towarowe, to wyroby przemysłu elektromaszynowego (31% eksportu), wyroby metalurgiczne (16%), wyroby przemysłu chemicznego (15%) oraz art. rolno-spożywcze (12%). Główne produkty w eksporcie, to części i akcesoria samochodów (12%), energia elektryczna (5%), meble do siedzenia i ew. do spania oraz ich części (3%), aparatura odbiorcza dla telewizji (2%), pozostałe meble i ich części (2%) oraz inicjatory i przyspieszacze reakcji (2%).

Pod względem wartości polskiego importu w 2021 roku Słowacja była dla Polski 12. partnerem (po DE, CN, RU, IT, NL, FR, CZ, US, BE, KR, ES). Najważniejsze grupy towarowe, to wyroby przemysłu elektromaszynowego (39%), wyroby metalurgiczne (26%), wyroby przemysłu chemicznego (11%) oraz art. rolno-spożywcze (8%). W imporcie dominowały następujące produkty: samochody osobowe (9%), wyroby walcowane na gorąco (8%), oleje ropy naftowej, benzyna (5%), części i akcesoria samochodów (4%), aparatura do telefonii (4%) oraz wyroby walcowane z żeliwa (3%).

I-VII 2022

Wg wstępnych danych GUS w okresie styczeń-lipiec 2022 roku polsko-słowackie obroty handlowe wyniosły 9 083,1 mln EUR, co oznacza wzrost o 26% w stosunku do analogicznego okresu 2021 roku. Polski eksport wyniósł 5 699,4 mln EUR (+40% r/r), polski import 3 383,7 mln EUR (+8% r/r), a dodatkowo dla Polski saldo 2 315,7 mln EUR.

Polsko-słowacka współpraca inwestycyjna

Wg danych NBP polskie inwestycje bezpośrednie na Słowacji w 2021 roku wyniosły ogółem netto 52,3 mln EUR, przy czym wartość kapitału własnego netto (akcje i inne formy udziałów kapitałowych) wyniosła -55,2 mln EUR, kwota reinwestowanych zysków netto 108,2 mln EUR, a instrumentów dłużnych netto -0,7 mln EUR. Skumulowana wartość polskich bezpośrednich inwestycji na Słowacji na koniec 2021 roku wyniosła **598,9 mln EUR**, co oznacza, że kraj ten jest 14. największym odbiorcą naszych inwestycji. Polskie inwestycje na Słowacji związane są głównie z dystrybucją towarów rynkowych (materiały budowlane, meble, artykuły rolno-spożywcze, tekstylia, obuwie, sprzęt gospodarstwa domowego) oraz z branżą samochodową. Największe polskie inwestycje dotyczą produkcji i dystrybucji napojów (Maspex Wadowice) oraz usług doradztwa komputerowego i sprzedaży oprogramowania (Asseco Poland, Comarch), jak też dystrybucji materiałów budowlanych i artykułów wyposażenia wnętrz (Merkury Market - sieć wielkopowierzchniowych sklepów z materiałami budowlanymi i mieszkaniowymi, która w ciągu 12 lat rozrosła się do 20 marketów w całej Słowacji; należy do grona 60 największych pracodawców na Słowacji). Ponadto firma Black Red White zakupiła większościowy pakiet akcji spółki Luto a.s. z siedzibą w Koszycach – właściciela sieci salonów meblowych Mega Nabytok. Ważnym polskim inwestorem na rynku słowackim jest firma CCC, która posiada na Słowacji 53 sklepy z obuwem. TZMO Slovakia posiada k. Bratysławy nowoczesne centrum obsługi klientów dla rynków Słowacji oraz Austrii, Versaco produkuje części samochodowe (kołpaki), a mBank uruchomił pierwszy bank internetowy na Słowacji. Wiosną 2019 r. PKN Orlen otworzył na Słowacji (miejscowość Malacky, ok. 40 km na północ od Bratysławy) pierwszą stację benzynową pod marką Benzina (marka stacji paliwowych czeskiego Unipetrolu, w którym PKN Orlen posiada 100% akcji), a do końca 2019 roku utworzono kolejnych 10 stacji, docelowo ma ich być 50.

Z kolei słowackie inwestycje bezpośrednie w Polskę w 2021 roku wyniosły ogółem netto 59,8 mln EUR, przy czym wartość kapitału własnego netto (akcje i inne formy udziałów kapitałowych) wyniosła -15,3 mln EUR,

kwota reinwestowanych zysków netto 48,1 mln EUR, a instrumentów dłużnych netto 27,1 mln EUR. Skumulowane słowackie inwestycje w Polsce wyniosły **744,9 mln EUR**. Słowacja znajduje się na 24. miejscu pod względem wartości bezpośrednich inwestycji zagranicznych w Polsce. Według danych GUS na koniec 2020 roku funkcjonowały w Polsce 196 podmiotów z udziałem kapitału słowackiego, z czego większość (142) zatrudniała do dziewięciu osób. W tym okresie na polskim rynku obecne były 34 firmy ze Słowacji, których kapitał zagraniczny przekraczał 1 mln USD. Udział Słowacji w kapitale zagranicznym ogółem wyniósł 0,3% (24. miejsce). Wśród najważniejszych inwestorów słowackich w Polsce należy wymienić: HB Reavis (firma deweloperska, należąca do trójki największych deweloperów w UE, która zrealizowała już kilka dużych projektów deweloperskich w Warszawie), Slovnaft (członek grupy MOL), Eset (technologie IT; posiada w Krakowie biuro badawczo-rozwojowe), Accace (doradztwo), Penta Investments (inwestycje długoterminowe w służbie zdrowia, usługach finansowych, handlu detalicznym, produkcji, mediach i usługach deweloperskich), Asseco (powstała w wyniku fuzji polskiej spółki softwarowej COMP i słowackiej ASSET; należy obecnie do największych firm oferujących rozwiązania informatyczne dla biznesu w tej części Europy), grupa finansowa J&T (inwestycje w branży turystycznej), I.D.C. Holding (producent słodczy), Vahostav (firma budowlana, uczestnik konsorcjum budującym Terminal Naftowy w Gdańsku), Trade Trans Invest (spedycja), Ekoservis (gospodarka wodno-kanalizacyjna i techniki basenowe).

Potencjalne dziedziny współpracy

Perspektywiczna jest nadal współpraca w dziedzinie energetyki, w przemyśle motoryzacyjnym, budownictwie, obszarze nowoczesnych technologii, w przemyśle rolno-spożywczym.

Dane kontaktowe

Ambasada RP w Republice Słowackiej

Adres: 81491 Bratislava, ul. Paulínyho 7

tel.: +421 2 5949 0211

fax: +421 2 5441 3193

e-mail: bratyslawa.amb.sekretariat@msz.gov.pl

www.gov.pl/web/slowacja

Ambasador: Krzysztof Strzałka

Ambasada Republiki Słowackiej w Polsce

ul. Litewska6, Warszawa

tel.: +48 22 525 8110

fax: +48 22 629 5750

e-mail: emb.warsaw@mzv.sk

www.mzv.sk/web/varsava-pl

Ambasador: Andrej Droba

Opracowanie:

Departament Handlu i Współpracy Międzynarodowej

Ministerstwo Rozwoju i Technologii

październik 2022